

Modernin diakonian ammattilainen

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Rouva Karamzin Helsingissä ja herrat Rotterdamin merimieskapakassa

Aurora Karamzin oli kosmopoliittinen henkilö, jonka värikäs elämäntarina kytkeytyy maamme ja Diakin historian käännteisiin 1800-luvulla. Rouva Karamzin muistetaan etenkin vuonna 1867 toimintansa aloittaneen Helsingin Diakonissalaitoksen perustajana ja rahoittajana. Samana vuonna hän aloitti diakonissakoulutuksen. Näin ollen suomalaisen diakoniatyön alkujuuren pääomat tulivat Venäjältä ja ideat Euroopasta. Tämän jälkeen diakoniajärjestöjen ylläpitämiä oppilaitoksia syntyi vuosikymmenten varrella eri puolille maata. Näissä oppilaitoksissa ovat Diakin juuret.

Ouluun pyydettiin syksyllä 1893 diakonissaa Helsingin Diakonissalaitokselta. Kun anomus ei tuottanut tulosta, päätettiin Ouluun perustaa oma laitos. Oulun diakonissakoti vihittiin käyttöön syksyllä 1896.

Piispainkokouksen aloitteesta perustettiin 1905 Suomen Kirkon Sisälähetysseura, ja sen johtajana aloitti pastori Otto Aarnisalo. Seuran omistukseen siirtyneessä Sortavalan Diakonissalaitoksen Kasvattajaopistossa alkoi lastenkotien johtajattarien ja lastensuojelutyöntekijöiden koulutus. Sisälähetysseura siirsi toimintansa sotien jälkeen Pieksämäelle.

Porissa diakonissakoulutus käynnistettiin vuonna 1950 ja vuonna 1953 valmistuivat ensimmäiset ”kasvatit”.

Turun kuurojen pappi Eino Savisaari teki arvokasta työtä ajaessaan viittomakielen tulkkiopetuksen järjestämistä. Ensimmäinen opistotasoinen viittomakielentulkkiopetus aloitettiin Turun Kristillisessä Opistossa 1983.

Eikä tässä kaikki. Maassamme oli siis runsaan vuosisadan aikana kerääntynyttä aloitteellisuutta Aarne Siiralasta Urho Muromaan. Tämä aloitteellisuus odotti kokoamistaan.

Vuonna 1990 diakonia-, sosiaali- ja terveysalan toiminnasta ja koulutuksesta vastaavia henkilöitä oli opintomatalla Alankomaissa. Siihen aikaan Suomessa oltiin virittelemässä ammattikorkeakoululaitosta. Matkalla ryhmä alan asiantuntijoita pohdiskeli ammattikorkeakouluideoita. Keskustelua käytiin rotterdamilaisessa pikkukapakassa, jossa oli runsas rastahenkinen surinamilaisyleisö. Kapakan perähuoneessa hahmoteltiin kolmea vaihtoehtoista ammattikorkeakoulurakennetta. Yksi näistä rakenteista toteutui, ja Diakonia-ammattikorkeakoulu sai kokeiluluvan vuonna 1996. Koulutus vakinaistettiin vuonna 2000.

Kaikilla organisaatioilla on tarinansa. Diakin tarinalla on pitkät historialliset juuret. Sen voima on kuitenkin siinä, että ratkaisut tehdään tulevaisuuden haasteista käsin. Mutta aina mielessä on pieni ihminen ja hänen hätänsä.

Ulf Huet Nilsson / Johnér / Fennopress

www.diak.fi

Plainpicture / Fennopress

Tutkija-kehittäjät työelämässä, kadulla ja maailmalla

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyössämme (TKI) toimivista tutkija-kehittäjistä osa keskittyy tiedon tuottamiseen, osa tiedon soveltamiseen ja valtaosa arjen käytänteiden kehittämiseen erilaisissa työyhteisöissä.

Tutkijat kokoavat tietoa syrjäytymisen vaikutuksista ihmisen arkeen kolmessa tutkimusohjelmassa. Tutkimustiedon ja käytännön kokemusten pohjalta kehitämme seurakuntien, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä järjestöjen syrjäytymisen vastaista työtä. Kehittäjät ja kouluttajat työskentelevät työelämän rajapinnassa kehittämällä tietotaitoamme ja vieden sitä käytäntöön.

Toimintamme tähtää modernin diakonian palveluiden laadun, tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen. Diakin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan laadunvarmistus on

arvioitu parhaaksi mahdolliseksi Korkeakoulujen arviointineuvoston suorittamassa laatujärjestelmän auditoinnissa.

Työelämän kehittämistoimintamme pyrkii tuottamaan eri tehtävissä ja eri aloilla toimiville auttamisen asiantuntijoille hyvät valmiudet kohdata ihmisten hätää, kärsimystä ja erilaisuutta. Kun globalisaatio voimistuu ja sekä auttajat että autettavat tulevat yhä useammista kulttuureista, korostuu myös erilaisuuden kohtaamisen merkitys.

Diakilaista erityisyyttämme on asiakas- ja ilmiölähtöinen ajattelutapa. Koulutuksemme ja kehittämistyömme lähtökohdat nousevat ennen kaikkea asiakkaiden tarpeista. Pyrimme löytämään vastuullisia ratkaisuja korostamalla moniammatillista lähestymistapaa auttamistyössä.

Oppimista, kehittämistä ja tutkimusta tehdään yhteistyössä työelämän kanssa. Samalla opitaan tunnistamaan työelämän moninaisuus ja sen asettamat vaateet monenlaiselle osaamiselle ja joustavuudelle. Koulutamme moniosaajia ja kehitämme työyhteisöjä kohtaamaan joustavasti alati muuttuvia tarpeita.

Diak edistää kehittyvien maiden oman kapasiteetin vahvistamista korkeakoulutuksessa ja tutkimuksessa. Olemme jo yli kymmenen vuoden ajan tehneet systemaattista yhteistyötä erityisesti kahden kehittyvän maan korkeakoulun kanssa. Olemme mallintaneet osaamistamme niin, että kykenemme tuottamaan kumppaneillemme tärkeää tietoa heidän työnsä tueksi.

Opiskelua työhön, jolla on merkitystä

Diakonia-ammattikorkeakoulu on moniosajien kouluttaja. Koulutamme ihmisiä työhön, jolla on merkitystä. Moniosaja voi Diakissa samalla tutkinnolla saada valmiudet ja kelpoisuuden sekä yhteiskunnan että kirkon tehtäviin. Tutkinnot antavat valmiuksia työskennellä sosiaali- ja terveysalalla, seurakunnissa ja järjestöissä. Diakista valmistuvat tulkit työskentelevät tulkauksen lisäksi myös opetus- ja käännöstehtävissä.

Koulutuksen tavoitteena on luoda opiskelijoille edellytykset pohtia oman toimintansa eettistä kestävyyttä. Opiskelu haastaa mukaan koko persoonan.

Sosionomiksi opiskeleva Jessica sanoo *”Opiskelu on antanut minulle vahvat valmiudet uuteen ammattiin. Persoonassani*

jo ollut hyvä jalostuu hiljalleen paremmaksi ja koituu aikanaan asiakkaitteni hyväksi. Moniammatillisuus ja laaja osaaminen ovat vahvuuksia.”

Työelämältä saadun palautteen mukaan Diakissa opiskelleet ovat hyviä arvo-osaajia. Heillä on vahvan ammatillisen osaamisen lisäksi hyvät yhteistyötaidot sekä valmius toimia moniammatillisissa ja -kulttuurisissa ympäristöissä. He osaavat kehittää omaa työtään, työalaansa ja omaa ammattitaitoaan.

”En vaan hoida potilasta, vaan näen hänet lähimmäisenä”, kertoo Diakista sairaanhoitaja-diakonissaksi valmistunut Minna.

Opiskelija luokassa, verkossa, työelämän oppimisympäristöissä ja työpaikoilla

Tämän päivän opiskelu ei tapahdu pelkästään luokkahuoneissa. Verkko on oppimisympäristönä mukana kaikissa opinnoissa, mutta Diakissa voi tutkinnon suorittaa perinteisten päiväopintojen lisäksi myös kokonaan monimuoto-opintoina. Tällöin opiskelu tapahtuu verkossa, ja oppilaitoksessa käydään vain lähiopetuspäivinä. Keskeinen osa oppimista on myös harjoittelu erilaisilla työpaikoilla.

Diakissa osa koulutuksesta on viety työelämän oppimisympäristöihin (TOP), joissa yhdistyvät tutkimus, kehittäminen ja oppiminen. Työelämän oppimisympäristöt ovat rakentuneet Diakille tärkeiden kärkialueiden yhteyteen. Näissä ympäristöissä työelämän asiantuntijat, opiskelijat ja opettajat voivat oppia toisiltaan kesellä arjen työtä.

DiakOppi-työssäoppimisympäristö on opiskelijoille tärkeä tilaisuus päästä tulkkamaan aidoissa tilanteissa, kertovat viittomakielen tulkiksi opiskelevat Salla ja Marja. Vain silloin opiskelija voi aidosti ymmärtää esimerkiksi tulkin roolia, valtaa ja vastuuta. Hienoa on ollut myös se, että tulkkiparina on aina tuttu lehtori, johon voi luottaa. Marja toivoo, että muutkin saavat yhtä positiivisen oppimiskokemuksen kuin hän.

Opiskeluympäristöstä riippumatta opiskelijat arvostavat Diakin opiskeluilmapiiriä ja opetusta. Laatujärjestelmän tuottamassa opiskelijapalautteessa sekä laajemmissa selvityksissä ja ammattikorkeakoulujen vertailuissa opiskeluilmapiiri on arvioitu hyväksi. Tavoitteena on myös järjestää opetustarjonta niin, että opiskelu voisi edetä suotuisasti.

”Diak yleensä on uskomattoman lämminhenkinen ja vastaanottavainen yhteisö. Täällä tunnen joka kerta kouluun tullessani olevani kotona”, kertoo monimuotona opintojaan suorittava Annina.

Opiskelijoiden panos koulutuksen kehittämisessä on Diakille tärkeää. Opiskelijoiden palautetta hyödynnetään esimerkiksi uusia opetussuunnitelmia tehtäessä.

Diakilaisia maailmalla – ja maailma Diakissa

”Kurssin ensimmäisen viikon aikana syvennyttiin ikääntymisen ja tutkimustyön kysymyksiin. Toisen viikon alussa bussi ajoi Manzinin alueen vuorten rinteitä ylös ja alas, jättäen kunkin neljästä tutkimusryhmästä omaan kyläänsä. Intensiivikurssi oli uudenlainen tapa työskennellä. Opiskelijat ja opettajat muodostivat yhdessä tutkijaryhmän, johon jokainen toi oman osaamisensa yhteiseen käyttöön. Kurssilta kerätyn opiskelijapalutteen mukaan opiskelijat oppivat paljon ja olivat tyytyväisiä kurssin sisältöön ja ennen kaikkea omakohtaiseen kokemukseen tutkijana. Ja mikä tärkeintä, tuotimme tärkeää tutkimustietoa Swazimaan vanhusten elinolojen kehittämiseen”, kertoo lehtori Eila, joka osallistui Diakin ja Swazimaan yliopiston suunnittelemaalle intensiivikurssille Swazimaassa.

Diakin historiaan on liittynyt vahvasti kansainvälisyys, ja Diak on merkittävä kansainvälinen kehittäjä myös tänään ja huomenna. Globaalin vastuun ajatus ja tasa-arvoisten mahdollisuuksien edis-

täminen on keskeistä Diakin kansainvälisessä toiminnassa. Tärkeimmät yhteistyömaat Euroopan maiden lisäksi löytyvät Aasiasta ja Afrikasta.

Opiskelija- ja henkilöstövaihdot ja niihin liittyvät liikkuvuushankkeet syventävät yhteistyötä kehittyvien maiden kanssa. Opiskelijoiden harjoittelut ja opinnäytetyöt sidotaan henkilökunnan tutkimus- ja kehittämistyöhön.

Diakin tutkinto-opetukseen on sisäänrakennettu ajatus monikulttuurisesta yhteiskunnasta ja avoimesta maailmasta, jossa meiltä valmistuneet ammattilaiset elävät ja työskentelevät. Kansainvälisyys arjessa toteutuu opiskelija- ja henkilökuntavaihtoina sekä yhteistyössä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kanssa.

Englanninkielinen koulutus ja maahanmuuttajaopiskelijat tekevät Diakista aidosti kansainvälisen myös kotikampuksilla.

Kumppaneina Euroopassa

Diak on uskontojen vuoropuhelun osaaja ja sen luontevimmat kumppanit löytyvät eurooppalaisesta diakonia-alan koulutusta tarjoavien korkeakoulujen verkostosta. Verkosto (Network of European Universities Involved in Teaching and Research of Diaconia) on perustettu edistämään diakonia-alan opetus- ja tutkimusyhteistyötä Euroopassa.

Opiskelijat voivat suorittaa osan ylemmästä ammattikorkeakoulututkinnostaan missä tahansa sopimuksen piiriin kuuluvassa korkeakoulussa. Lisäksi toimijatahot ovat sopineet edistävää opetus- ja tutkimushenkilöstön vaihtoa. Yhteistyömuotoihin kuuluvat myös yhteisjulkaisut, konferenssit, seminaarit ja työpajat sekä tutkimusyhteistyö.

Diakin verkostoista on syntynyt myös Interdiac (International Academy for Diaconia and Social Action), joka edistää diakonian ja sosiaalityön koulutusta, verkostoitumista sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toimintaa Keski- ja Itä-Euroopan maissa. Diak kehittää alueen korkea-asteen koulutusta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Interdiacin koulutus painottaa heikommassa asemassa olevien tukemiseen ja vahvistamiseen liittyvää osaamista.

Eurooppalaista opiskelija- ja henkilövaihtoa toteutetaan Erasmus-vaihto-ohjelman puitteissa. Osa vaihdoista on opiskelua, osa harjoittelua. Jotkut opiskelijat yhdistävät vaihdossaan nämä molemmat mahdollisuudet. Erasmus-kohteiden lisäksi Diakilla on yhteistyökumppaneita Venäjällä Suomen raja-alueen läheisillä seuduilla.

Visio, arvot ja laki ohjaavat modernin diakonian ammattilaista

Modernin diakonian ilmenemismuodot ovat moninaiset. Diakoniaa voidaan tarkastella lähestymistapana ja arvona, mutta erityisesti auttamisen ja kristillisen kasvatuksen käytäntöinä. Modernin diakonian ammattilainen voi seurakunnan lisäksi työskennellä yhtä hyvin järjestössä tai julkisella sektorilla sosiaali- ja terveysaloilla.

Diakissa moderni diakonia tarkoittaa sitä, että olemme eettisesti vastuullinen, osallisuutta ja hyvinvointia vahvistava monialainen korkeakoulu. Kouluttajana ja kehittäjänä toivomme olevamme arvostettu kansallinen osaaja kärkialueillamme ja kansainvälinen osaaja ydinalueellamme diakoniassa.

Ammattikorkeakoulujen lakisääteinen tehtävä määrittellään ammattikorkeakoululaissa. Diakin toiminta-ajatuksena on tuottaa kirkon ja yhteiskunnan palvelukseen osaavia ammattilaisia ja asiantuntijoita sekä osallistua koulutusalojensa alueelliseen ja valtakunnalliseen kehittämiseen. Lisäksi Diak toimii aktiivisesti sosiaalisen eheyden ja väestön terveyden edistämiseksi sekä sivistysperustan vahvistamiseksi.

Diak perustaa toimintansa strategiassa määriteltyihin arvoihin, joita ovat kristillinen lähimmäisenrakkaus, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, avoin vuorovaikutus ja vaikuttava toiminta.

Tarkemmat tiedot koulutusohjelmistamme
ja muusta toiminnastamme
löydät nettisivuiltamme www.diak.fi.
Vieraile myös Facebook sivullamme
www.facebook.com/Diakonia-ammattikorkeakoulu.

www.diak.fi